

Laboratorium 9

Aproksymacja Padego funkcji $\exp(-x^2)$

Bartosz Balawender

15.04.2021

1.Cel ćwiczenia

Celem ćwiczenia było przeprowadzenie aproksymacji Padego funkcji $f(x)$.

2.Opis problemu

Naszym zadaniem było przeprowadzenie aproksymacji Padego funkcji :

$$f(x) = \exp(-x^2)$$

Aproksymacji należało wykonać kolejno dla sześciu różnych wartości $(N, M) = (2, 2), (4, 4), (6, 6), (2, 4), (2, 6), (2, 8)$.

3.Opis metody

Funkcję $f(x)$ będziemy przybliżać przy pomocy funkcji wymiernej $R_{N,M}(x)$, która dana jest następującym wzorem:

$$R_{N,M}(x) = \frac{P_N(x)}{Q_M(x)} = \frac{\sum_{i=0}^N a_i x^i}{\sum_{i=0}^M b_i x^i}$$

Równanie (1)

W naszym rozwiązaniu dążymy więc do wyliczenia wektorów $\vec{a}$ i $\vec{b}$. W tym celu zaczynamy od wyliczenia współczynników szeregu Maclaurina (c_k), które otrzymujemy bezpośrednio z rozwinięcia naszej funkcji $f(x)$ w ten właśnie szereg.

$$\exp(-x^2) = \sum_{p=0}^{\infty} (-1)^p \frac{x^{2p}}{p!} = \sum_{k=0}^{\infty} c_k \cdot x^k$$

Wartości wyliczonych współczynników c_k zapisujemy do wektora $\vec{c} = [c_0, c_1, \dots, c_n]$

Następnym krokiem jest rozwiązanie układu równań postaci:

$$A \cdot \vec{x} = \vec{y}$$

Wektor $\vec{y}$ ma rozmiar $[M]$, a macierz A jest rozmiarów $[M][M]$. Współczynniki wektora i macierzy wyliczamy za pomocą otrzymanych wartości współczynników c_k przechowywanych w wektorze $\vec{c}$:

$$A_{i,j} = c_{N-M+i+j+1}, \quad \text{gdzie } i, j = 0, 1, \dots, M-1$$

$$y_i = -c_{N+1+i}, \quad \text{gdzie } i = 0, 1, \dots, M-1$$

Wektor $\vec{x}$ jest wektorem rozwiązań naszego układu, który posłuży nam do obliczenia wektora $\vec{b}$, w którym przechowujemy współczynniki wielomianu $Q_M(x)$. Wektor $\vec{b}$ wyliczamy w następujący sposób:

$$b_0 = 1 \text{ oraz } b_{M-i} = x_i, \text{ gdzie } i = 0, 1, \dots, M-1$$

Pozostało nam już tylko wyznaczenie wartości współczynników wielomianu $P_N(x)$, które są przechowywane w wektorze $\vec{a}$ zgodnie ze wzorem:

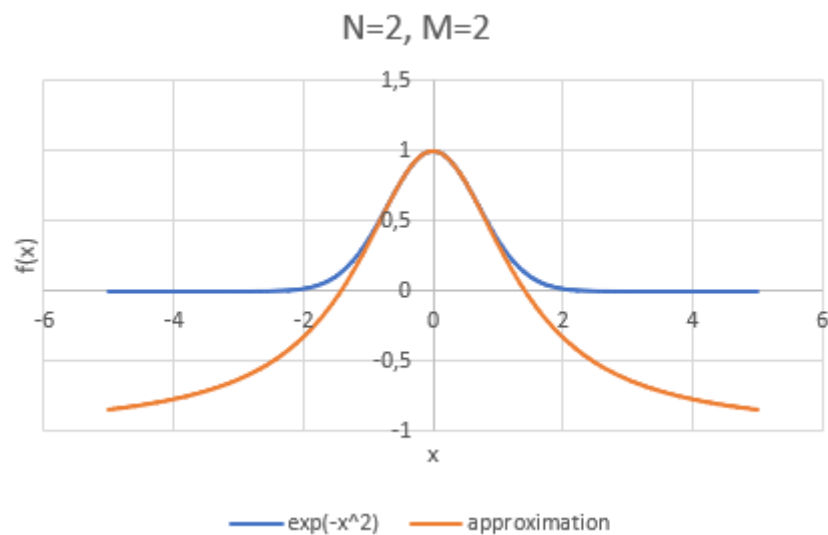
$$a_i = \sum_{j=0}^i c_{i-j} \cdot b_j, \text{ gdzie } i = 0, 1, \dots, N$$

Po wyliczeniu współczynników wielomianu $P_N(x)$ oraz $Q_M(x)$ zgodnie z „Równaniem (1)” obliczamy wartości funkcji wymiernej $R_{N,M}(x)$ potrzebnej nam do przybliżenia naszej funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$.

4. Wyniki

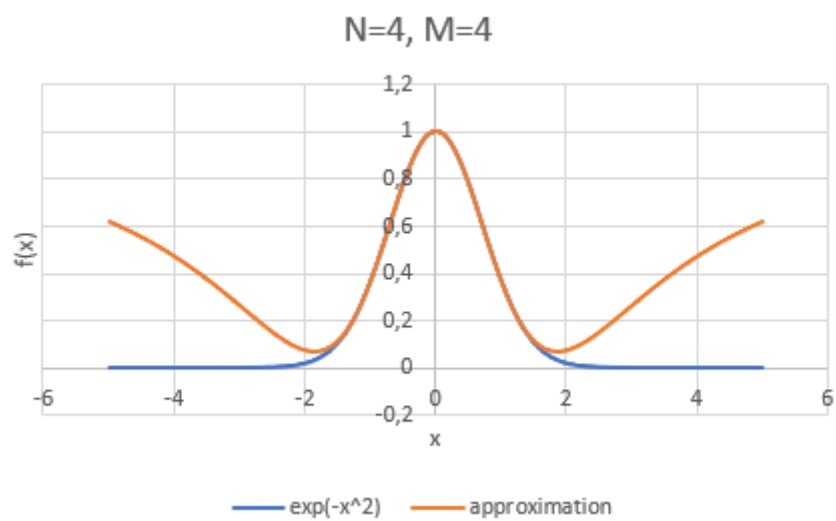
Dla ustalonych wartości N i M tworzymy wykresy $f(x)$ oraz $R_{N,M}(x)$, gdzie nasze $x \in [-5, 5]$.

1)

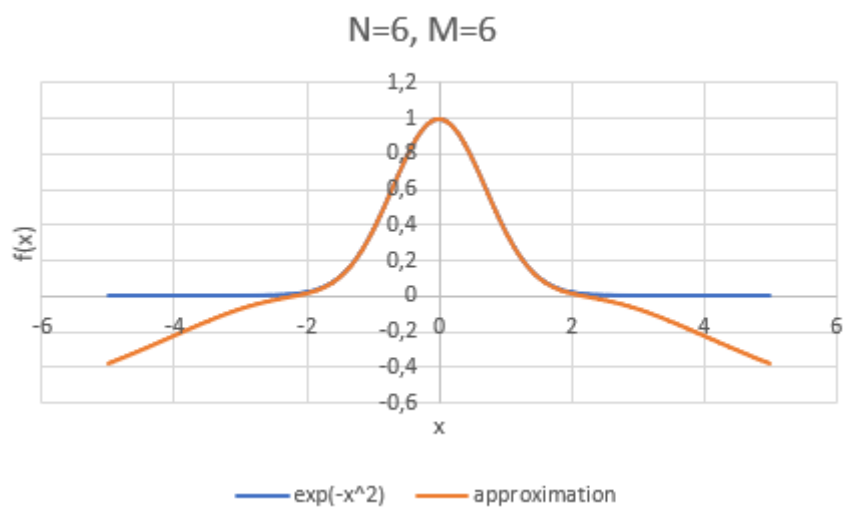
Wykres 1. Wykres funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$ oraz jej aproksymacji Padego dla wartości $N=2$ oraz $M=2$

2)

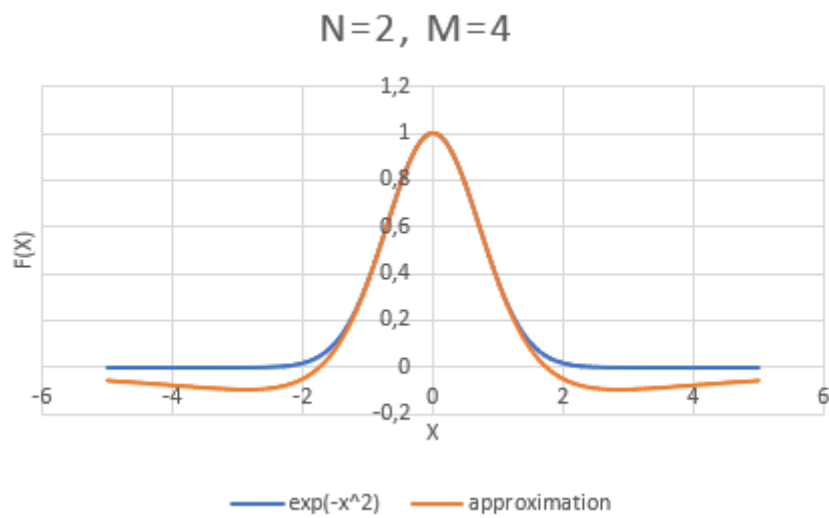
Wykres 2. Wykres funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$ oraz jej aproksymacji Padego dla wartości $N=4$ oraz $M=4$

3)

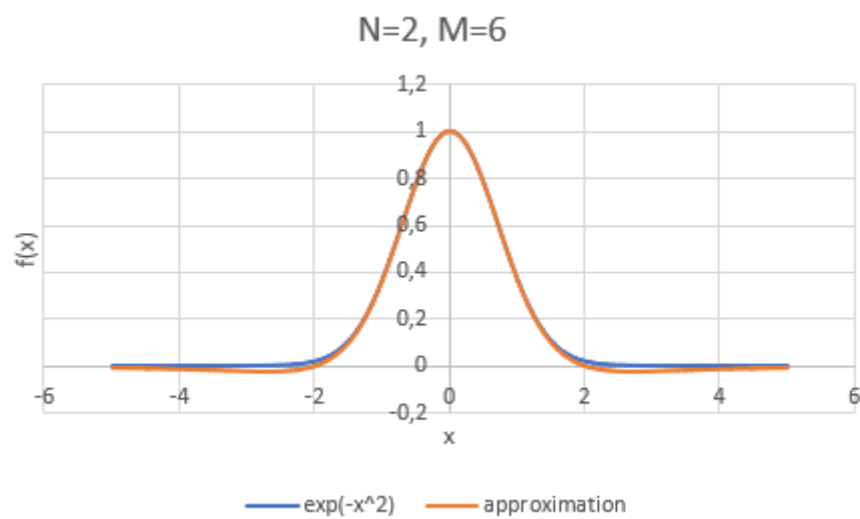
Wykres 3. Wykres funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$ oraz jej aproksymacji Padego dla wartości $N=6$ oraz $M=6$

4)

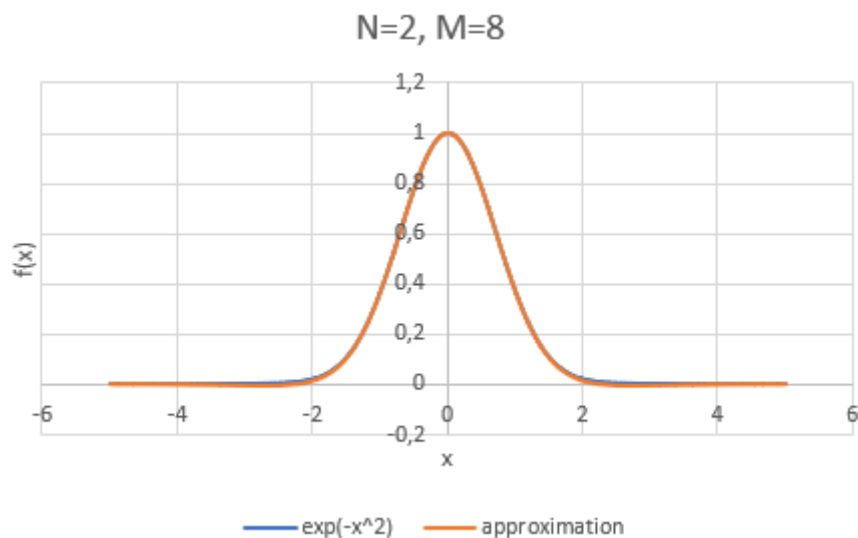
Wykres 4. Wykres funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$ oraz jej aproksymacji Padego dla wartości $N=2$ oraz $M=4$

5)

Wykres 5. Wykres funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$ oraz jej aproksymacji Padego dla wartości $N=2$ oraz $M=6$

6)

Wykres 6. Wykres funkcji $f(x) = \exp(-x^2)$ oraz jej aproksymacji Padego dla wartości $N=2$ oraz $M=8$

5. Wnioski

Z otrzymanych wykresów wynika, że dokładność otrzymanej przez nas funkcji wymiernej $R_{N,M}(x)$ w dużej mierze zależy od podanych N i M . Im większą wartość M wprowadzimy, tym bardziej wartości naszej funkcji wymiernej zbliżają się do wartości funkcji aproksymowanej. Możemy również zauważyć, że im większa różnica pomiędzy N i M (przy założeniu, że $M > N$) tym dokładniejsze wykresy jesteśmy w stanie otrzymać.

Zaletą aproksymacji Padego w problemie aproksymacji jednostajnej są m.in. mniejsze błędy niż aproksymacja funkcji wielomianem N -tego stopnia.